

ledes havde til at forhindre en indrykkende Armeé fra at bruge vore Jernbaner, det er opgivet. Et andet Middel, som kunde have været anvendt, for at forhindre den fjendtlige Brug af Jernbanen, det var, dersom Rendsborg var vedbleven at være Fæstning, da at sørge for, at der ikke var nogen Forbindelse mellem de holskeenske og slesvigiske Jernbaner paa noget andet Punkt end ved Rendsborg; saalænge som vi da havde holdt denne Fæstning, vilde det have været umuligt for en indrykkende Armeé at føre Materiellet paa Jernbanen forbi Fæstningen, og, naar vor Armeé rykkede tilbage i Slesvig, vilde Fjenden ikke kunne bringe Jernbane-Materiellet forbi Rendsborg og ind i Slesvig; men man har nu begyndt at demolere Rendsborg; denne Demolering skal vel fortsættes, og som en Følge deraf har man ogsaa opgivet dette Middel, som man havde til at forhindre en fremrykkende Armeé fra at benytte Jernbanerne i Slesvig. Der er vistnok endnu Midler, som man kan benytte; man kan ødelægge Jernbanerne; man kan for det Første foretage smaa Ødelæggelser, idet man f. Ex. kan tage nogle Skinner bort; men det er jo klart, at, om ogsaa Fjenden derved i første Øieblik bliver forhindret fra at benytte Jernbanerne, vil han strax sørge for at faae dem reparerede, saa at Jernbanerne meget hurtigt igjen vilde være brugbare, og det fører altsaa ikke til Meget at foretage saadanne smaa Ødelæggelser. Man kan ogsaa foretage dem større; man kan f. Ex. sprænge Broer, men deels komme vi selv siden til at opbygge dem igjen, og, hvad der er endnu værre, det er, at, naar vor Armeé igjen rykker frem, som man jo maa forudsætte kan skee, saa have vi ødelagt Jernbanen for os selv. Altsaa, jeg kan ikke ansee saadanne Ødelæggelser for at være meget ønskelige. Forholdet, som det nu staaer, er altsaa det, at de slesvigiske Jernbaner ere opgivne, vi have ikke mere noget, som det forekommer mig, heldigt Middel til at forhindre en indrykkende Fjende fra at benytte Jernbanerne i Slesvig. Spørgsmaalet er nu, om vi skulle forhindre en fremrykkende fjendtlig Hær i at benytte Jernbanerne i Jylland, eller om vi ogsaa skulle opgive de jyd-

Jernbaner; om vi skulle trække Jernbanelinierne saaledes, at en indrykkende Fjende uden Vanskelighed kan betjene sig af dem, eller om vi skulle trække en saadan Foranstaltning, at vi i længere Tid, maaskee for bestandigt, kunne forhindre Fjenden fra at benytte dem. Der kan naturligviis ikke være nogen Tvivl om, at man skal forhindre det, og dette kan man gjøre derved, at man lader de slesvigiske Jernbaner ende mod Nord ved Fredericia, eller, som sagt, ved det befæstede Punkt ved Lillebelt, og at man tillige gjør dette Punkt til Udgangspunktet for de jydskke Jernbaner. Naar man indretter sig saaledes, vil Armeen, efterhaanden som den trækker sig tilbage i Slesvig, føre de slesvigiske Jernbaners Materiel til Fredericia, og, naar Fjenden nærmer sig Jylland, saaledes, at man kan vente en Indrykning der, saa trækker man Materiellet fra de jydskke Jernbaner ligeledes til Fredericia, og, om man vil, kan man ogsaa trække en Deel deraf i Sikkerhed i det nordligste Jylland, eller tildeels indskibe det der. Naar man indretter sig saaledes, vil Følgen deraf blive, at, saalænge Fredericia holdes, vil det ikke være muligt for en fjendtlig Hær at benytte Jernbanen i Jylland. Der er nemlig der intet Materiale, og Fjenden kan ikke bringe Locomotiver og Vogne sydfra op paa de jydskke Jernbaner, uden at han skal passere Banesgaarden ved Fredericia; thi ad anden Vej er det overordentligt vanskeligt at transportere saadanne Gjenstande.

Naar man altsaa seer Sagen fra det militaire Standpunkt, er det ønskeligt, at de slesvigiske Jernbaner ende mod Nord ved Fredericia Banesgaard, og at tillige de jydskke Jernbaner udgaae fra Fredericia. Denne Betragtning vilde imidlertid ikke have Videre at betyde, dersom det fra et commercielt Standpunkt var aldeles urimeligt at føre Jernbanen saaledes; men man vil sikkert indrømme, at Terrainet ved Lillebelt er det naturlige Centralpunkt for hele Landet; det er der, hvor Communicationerne fra Jylland, Dorne og Hertugdømmerne støde sammen, og jeg finder derfor ogsaa, at, seet fra det commercielle Standpunkt, vil det være ganske ønskeligt at vælge der et Punkt som Centrum for Jernbanevesenet, f. Ex. Fredericia.